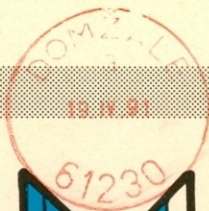

TOSAMA

KNJIŽNICA DOMŽALE
Ljubljanska 58
61230 DOMŽALE

DOMŽALE

GLASILO DELAVCEV TOSAMÉ ŠT. 4 · APRIL 1991 · LETO XXVI · Izhaja od oktobra 1965

NE VARČEVANJE ZA VSAKO CENO

Razgovor s Petrom Repanškom, vodjem
thermoenergetike

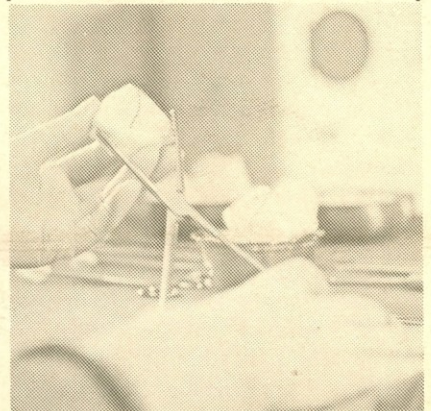
str. 2

„Kdor obstane, je izgubljen”

Franc Arnuš o novih izdelkih
– transpore
– izdelki za inkotinenço
– spalna vreča za planince
– tanponi iz vate

str. 3

Nenavaden hobi Damjane
Gostič – ljubiteljica živali

str. 8

DAVEK NAŠ VSAKDANJI

Kaj moramo vedeti o davkih in olajšavah

str. 4

Ne varčevanje za vsako ceno

● Predstavljamo Petra Repanška, dipl. ing., vodjo termoenergetike. ● Klima naprave v slabem stanju, ki pa se že občutno popravlja. ● Izkoriščanje dimnih plinov – varčevanje, ki se splača?

Peter Repanšek je prišel v TOSAMO lani 1. avgusta. Po poklicu je dipl. ing. strojništva. Na svojih dosedanjih zaposlitvah – 6 let je bil v IMP – Projektivni biro in vmes nekaj časa v Iraku – si je pridobil izkušnje za projektiranje inštalacij vodovoda, plina in klima naprav. Vzrok, da je zapustil IMP, firmo, ki je bila njegov štipenditor, je bilo slabo stanje le-te. Ker je želel ostati v svoji stroki in delati na področju, ki ga je že poznal, se je javil na razpis za vodjo termoenergetike, kajti za smer energetika se je odločil že na fakulteti.

Petra težko najdemo v pisarni, saj je stalno »na terenu«, v proizvodnji. Sam pravi, da je spoznal, kako je način sprotne kontrole boljši. »Nek nalog lahko desetkrat napišem - ta pa se potem izvaja ali pa ne. Zato raje sam pokontroliram, ali je delo opravljeno tako, kot je treba.«

V zvezi z njegovim delom, ki ga opravlja v TOSAMI smo mu zastavili nekaj vprašanj.

V kakšnem stanju so oz. so bile ob vašem prihodu v Tosamo klima naprave? Precej pripomb je bilo pred časom namreč s strani delavk zlasti v sanitetni konfekciji in mikalnici.

Kar se tiče porabe energije, so stvari v TOSAMI presenetljivo dobre. V tej smeri je bilo očitno veliko narejenega. Klima naprave pa so bile problematične že pred mojim prihodom. Sistemi niso zastareli, nekateri so celo novi, le slabo so bili vzdrževani. Problem klima naprav sanitetne konfekcije je v tehnični izvedbi sistemov. Ker jih poznam vem, da je njihovo vzdrževanje zelo zahtevno in tudi

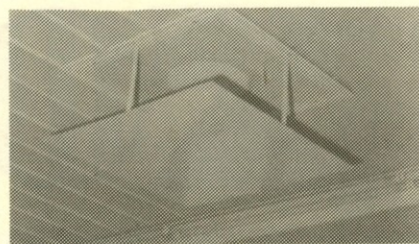
V mikalnici obnovili vlaženje zraka

komPLICIRANO, če sistema do potankosti ne poznaš. Ker se je o tem premalo vedelo, je bilo treba iskati zunanje sodelavce, pa tudi okvare so bile zelo pogoste. Zdaj se trudim, da bi se sami usposobili in bomo tako lažje vzpostavili normalno stanje klimatizacije v sanitetni konfekciji.

Stare naprave v mikalnici smo že očistili in zamenjali nekatere vitalne dele. Poskusili smo tudi z dodatnim vlaženjem, kar pa se ni obneslo. Potem pa smo obnovili obstoječe vlaženje. Zdaj je stanje dokaj v redu, pritožb ni. Potrebne so še nekatere izboljšave, ki pa bodo – upam – tekom leta tudi izvedene. Če bodo naprave vnaprej redno vzdrževane, ne bo več problemov. Precej težav je bilo tudi v vlaknovinskem oddelku. Tu sem se še posebno angažiral in uspeli smo avtomatiko sami nastaviti, tako da je stanje v oddelku kolikor toliko normalno.

Se ukvarjate samo z vzdrževanjem obstoječih naprav ali pa razmišljate tudi o izboljšavah?

»Trenutno delam na racionalizaciji centralnega ogrevanja. Dejstvo je, da bi se dalo izkoristiti dimne pline, če ne za drugo – za ogrevanje sanitarne vode. Odpadna toplota je že slabo izkoriščena. Upam pa, da bomo v dolednem času tudi to rešili. Zdaj gremo s paro, kar je zelo drago, veliko energije se izgubi po cevovodih. Uporaba dimnih plinov bi bila verjetno cenejša, če ne bomo menjali starih

Začasna zaščitna loputa v Sanitetni konfekciji

bojlerjev za električne. Treba pa bo seveda narediti ekonomske izračune, ker ni rečeno, da racionalizacija pomeni tudi zmanjšanje stroškov. Investicije so navadno zelo drage, zato je treba dobro pretehtati, ali jo bomo lahko pokrili ali ne. Varčevanje da, vendar ne za vsako ceno – tega načela se držim pri svojem delu.

V načrtu je tudi prenova kompresorske postaje. Tudi toplota iz kompresorja pomeni dragocen vir energije, o katerem velja razmisliti. Čeprav

Novi, a zahtevni klima sistemi

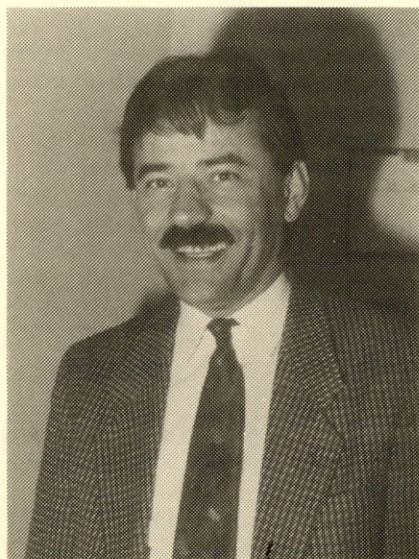
je bilo dosedaj na uporabi komprimiranega zraka že veliko narejenega, je stanje še precej nenormalno. Imamo kompresorje, ki proizvajajo nekvaliteten zrak, poln oljnih primesi, kar povzroča madeže na tkaninah. Taki kompresorji – lamelni – niso najprimernejši za sanitetno proizvodnjo. Prejšnji vodja je pospešil izdelavo nove kompresorske postaje, ki bo, kot predvidevam letos maja ali junija že v pogonu. Večino »uporabnikov« bomo priključili na novo postajo, na stari pa bodo ostale tkalnice. Vendar pa bomo verjetno že v prihodnjem letu staro postajo popolnoma izključili in bosta kompresorska postaja in kotlarna v eni zgradbi, kar bi bilo optimalno«.

□ Marjana Lubinič

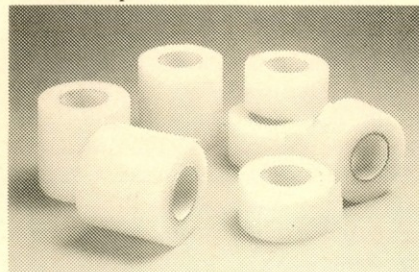
Kdor obstane, je izgubljen!

● Pripravljamo veliko novih izdelkov ● Razvijati kvaliteto obstoječega ●
42 od 220 izdelkov predstavlja 80 % vsega prometa

Tudi proizvodnja kot je naša, potrebuje osvežitve. Treba je iti v korak s časom in v korak s potrebami kupcev, ki postajajo vse bolj zahtevni, pa tudi konkurenca je huda. Kako skušamo slediti vsemu temu, smo povprašali vodjo službe raziskave trga **Franca Arnuša**.

● V sodelovanju s firmo 3 M pripravljamo novo vrsto obliža, podobnega mikroporu. To je Transpore, obliž, ki diha. Testna količina je že narejena in poslana na tržišče. Transpore ne bo zamenjal mikropora, ampak ga bo dopolnjeval. Konfekcioniran bo tako, kot mikropor.

● Do odločitve je prišlo glede nove družine izdelkov za inkotinenčno odraslih: plenica, hlače in povijalna rutica. Ravnokar se dogovarjamo o oblikovanju embalaže.

● Naš prispevek k ohranjanju čistege okolja je rjuha oz. vreča za planince. Predstavili smo jo že Planinski zvezi in uporabnikom planinskih do-

mov ter naleteli na pozitiven odmev. S tem bomo dopolnili paleto izdelkov iz netkanega blaga za 2 do 3-kratno uporabo. Planinci naj bi vrečo za spanje nosili s seboj ter bi tako odpadlo pranje posteljnine.

● O stroju Mimo III smo že pisali. Na njem bomo izdelovali vložke s C zaporo Vir 90 plus. Novost bo tudi v embalaži.

● O tamponih iz gaze (tupferjih) se že leta pogovarjamo. Zdaj smo jih dali narediti iz naše gaze, da jih bomo dali v testiranje, ali kvaliteta gaze odgovarja. Nakup stroja je že dogovorjen.

● V kratkem bomo dobili tudi stroj za kompletiranje operacijskih setov. Na njem se bo oblikoval plastičen paket (banjica), v katerega bomo kompletirali naše izdelke, tudi »tupferje«, zato moramo z njimi pohiteti. Izdeluje se analiza, kakšne komplete bolnice potrebujejo (npr. za dializo, za ustno nego, ginekološki komplet in še vrsto drugih, potrebe so velike). Zdaj v bolnicah sami kompletirajo sete. Z zelo enostavnim kompletiranjem tamponov iz gaze je konkurenca že začela, zato velja pohiteti.

● V spremembo smo šli pri jasmnin vati. Je trše navita, manjše oblike, novost bo tudi v embalaži.

● Do konca leta 1992 bo v Evropi prepovedana PVC embalaža. Spremeniti bomo morali embalažo avtopotek. Imamo že zanimive ponudbe. Razmišljamo tudi o vsebini apoteke – dopolnitev s preventivnimi izdelki, glede na zaščito proti aidsu (maske, rokavice).

● Naša embalaža ne sledi modernim trendom. Če nam je prav ali ne – lepa embalaža ima neverjeten vpliv na kupca. Tega se žal premalo zavedamo. Vendar se stvari na tem področju premikajo.

● Predvsem pa moramo razvijati kvaliteto naših »paradnih« izdelkov. Zanimiv je podatek, da 42 izdelkov od skupaj 220 predstavlja kar 80 % vsega prometa. Glede na to, kaj bi se dalo na teh 42 izdelkih še narediti, so naše rezerve še velike.

Osnove v mesecu marcu

Nagrade mentorjem in inštruktorjem

795,36 din/176 ur

Delo v deljenem delovnem času s

– prekinitvijo nad 2 uri
1325,60 din/176 ur

Dnevnice za službena potovanja v državi

– cela dnevnicca 426,20 din
– polovična dnevnicca 217,40 din
– znižana dnevnicca 157,70 din

Kilometrini z osebnimi vozili

3,60 din/km

Stroški za prevoz na delo

– oddaljenost do 4 km 12,00 din/dan
– oddaljenost od 4 km do 8 km 18,00 din/dan
– oddaljenost od 8 km do 12 km 22,00 din/dan
– oddaljenost od 12 km do 16 km 28,00 din/dan
– oddaljenost nad 16 km 30,00 din/dan

Odpravnine nad 20 let delovne dobe 19.884,00 din

Osnove za izračun deleža delovne učinkovitosti šoferjev in spremljevalcev

– prevožen kilometer 0,47 din
– tekoči kilometer 0,31 din
– spremljevalec tovora 0,19 din

□ Albina Kosmač

IZ POSLANSKIH KLOPI

● *Danica Merlin o poslanski funkciji.*
● *Občutna razlika med prejšnjim in sedanjim sistemom.* ● *Probleme v podjetjih naj rešujejo tisti, ki so za to plačani.*

Naši poslanci sedijo v skupščinskih klopah že eno leto. Danico Merlin, poslanko v zboru združenega dela smo povprašali po vtisih.

Ali obstaja razlika med delom zbora združenega dela v prejšnjem sistemu in sedanjim načinom? Kakšna?

Razlika med delom zbora združenega dela v prejšnjem sistemu je kar občutna. Kot prvo naj navedem to, da se zasedanje posameznega zbora skoraj ne pojavlja več, torej so vsa zasedanja skupna. Glede na prejšnji sistem je delo ZZD manj izrazito, saj so teme, ki se dotikajo gospodarskih problemov, po mojem občutku premalokrat na dnevnem redu. Opazimo pa lahko tudi, da smo glede na sestav zbora v večini primerov preglasovani, ker tu prevladujejo interesi vladajočih strank.

Ali so mnenja poslancev upoštevana oz. kako uveljavljate svoja mnenja?

O upoštevanju mnenj posameznih poslancev je pravzaprav težko odgovoriti. Velikokrat je pomembno, s katere strani poslanec prihaja in je to tudi eden izmed močnejših argumentov za potrditev poslanskega predloga. Najbolj zaskrbljujoče pa je pri vsem tem to, da izglasovani predlogi niso nujno tudi najboljši.

Kakšen je odnos župana do poslanec? Na kakšnem nivoju je njegovo komuniciranje z vami in kakšen je njegov odnos do problematike v podjetjih?

Osebnost z županom še nisem imela prilike sodelovati, zato te vrste sodelovanja ne morem oceniti. Tako, da lahko sodelovanje ocenjujem le iz poslanske klopi, saj večinoma vse seje vodi sam. Lahko rečem, da v mojih očeh ne tretira vseh poslancev enako in mislim, da bi mi pritrdil marsikateri poslanec, ki ne izhaja iz demosovih vrst. Odnos do problemov v podjetjih pa je tudi dokaj drugačen kot smo ga bili vajeni. Opisala bi ga približno ta-

ko: Probleme v podjetjih naj rešujejo ljudje, ki so v podjetjih za to nastavljeni in plačani. S to trditvijo se tudi sama strinjam, le z eno pripombo, da je treba za dobro gospodarnejše dati prave osnove. O tem pa se v skupščini pogovarjamo bolj malo.

Na podlagi česa se poslanci odločate?

Ja, moram potrditi, da se neodvisni poslanci v glavnem odločamo po svoji vesti, čeprav ne morem popolnoma izključiti vpliva okolja, v katerem živimo. Vse premalokrat pa dobivam mnenja iz okolja, ki ga zastopam. Kaj je temu vzrok, bi težko rekla. Morda

Davek naš vsakdanji

Dohodnina in davek ● Oprostitve ● Olajšave

Zgledovanje po zahodnih sistemih je v našo deželo prineslo tudi "malo" neprijetnosti v obliki davkov. Kako jih bomo plačevali? Čimbolj na kratko bom skušala pojasniti osnovne stvari, ki jih moramo v zvezi z davščinami vedeti. Kdor pa bi zadevo rad podrobneje preštudiral, naj se posluži Uradnega lista R Slovenije št. 48/90, kjer je Zakon o dohodnini objavljen.

Kaj je dohodnina

Dohodnina je, preprosto povedano, davek, ki ga enkrat letno plačamo vsi, ki stalno prebivamo v Sloveniji in prejemo v posameznem kalendarškem letu na območju te republike bodisi osebne prejemke ali pa imamo dohodke iz kmetijstva, dejavnosti, kapitala, premoženja ali iz premoženjskih pravic. Zavezanci so tudi tiste osebe, ki stalno ne prebivajo v Sloveniji, so pa na njenem območju pridobivali omenjene prejemke in prebivali vsaj 6 mesecev nepretrgoma. Dohodnina se odmeri po napovedi, ki jo bomo morali vložiti pri pristojnih (občinskih) davčnih organih - kakšna naj bo ta napoved, bomo pravočasno izvedeli. Verjetno bo to poseben obrazec, predpisan od republiškega davčnega organa. Napoved mora biti vložena do 30. januarja. V osnovo za dohodnino se štejejo:

– letni znesek bruto osebnega dohodka, zmanjšane za plačane prispevke za socialno varnost,

tudi to, da še nismo osvojili novega načina dela v skupščini.

Na kakšen način so volilci obveščeni ni z delom skupščine oz. delom svojih poslancev?

Volilci, če govorim na splošno, so z delom svojih poslancev obveščeni preko občinskega glasila. O kakem posebnem obveščanju po krajevnih skupnostih bi težko govorila, ker tovrstnih izkušenj nimam. Glede seznanjanja »svojih« volilcev pa lahko rečem, da je nezadovoljivo. Nekajkrat sem poskušala z obveščevanjem preko internega glasila in na to ni bilo nikakršnega odmeva. Razen nekaj posameznikov, potreba po tovrstnih informacijah ni bila izražena.

- vsak posamezen prejemek za priložnostno opravljeno storitev v višini, od katere je bil obračunan davek po odbitku,
- letni znesek pokojnine, od katere je bil obračunan davek od osebnih prejemkov, zmanjšan za obračunane prispevke za socialno varnost,
- katastrski dohodek od kmetijskih in gozdnih zemljišč,
- dobiček, dosežen z opravljanjem dejavnosti v višini, od katere je bil odmerjen davek iz dejavnosti,
- dobiček, dosežen s prodajo kapitala,
- letni znesek obresti na posojila, od katerih je bil odmerjen davek iz dejavnosti,
- dohodki, doseženi z oddajanjem premoženja v najem v višini, od katere je bil odmerjen davek od dohodkov iz premoženja,
- dohodki iz premoženjskih pravic v višini, od katere je bil odmerjen oz. obračunan davek od dohodkov iz premoženjskih pravic.

Od dohodnine se **odštejejo** davki, ki jih bomo plačali med letom. To so: **davek od osebnih prejemkov** (za nas najbolj zanimiv, zato ga bom opisala v nadaljevanju), **davek od dohodka iz kmetijstva** (katastrski dohodek kmetijskih in gozdnih zemljišč), **davek od dohodkov iz dejavnosti** (zasebniki in družbe z neomejeno solidarno odgovornostjo, ki ustvarjajo dobiček), **davek od dobička iz kapitala** (prodaja nepremičnin, premičnin večjih vrednosti in vrednostnih papirjev ter drugih deležev v kapitalu), **davek od dohodkov iz premoženja** (udeležba pri dobičku, obresti na posojila, odda-

janje nepremičnega, premičnega in drugega premoženja) in davek od dohodkov iz premoženjskih pravic (avtorske pravice, izumi).

Olajšave!

Če želimo, da bo dohodnina nižja, moramo shranjevati račune in druga dokazila; osnova za dohodnino se bo namreč zmanjšala za:

1. znesek sredstev, vloženih v nakup dolgoročnih vrednostnih papirjev pri izdajatelju vrednostnega papirja;
2. znesek sredstev, vloženih v nabavo, rekonstrukcijo in modernizacijo osnovnih sredstev, zmanjšan za višino sredstev znižane osnove pri davku iz dejavnosti;
3. reinvestirani del dobička od dolgoročnega vrednostnega papirja;
4. znesek sredstev, porabljenih za nakup ali gradnjo stanovanjske hiše ali stanovanja za rešitev stanovanjskega problema zavezanca, za vzdrževanje teh objektov in odpravo arhitekturnih in komunikacijskih ovir za invalida v teh objektih;
5. znesek sredstev, vloženih v gradnjo malih hidroelektrarn, v varstvo okolja in varčevanje z energijo;
6. sredstva, ki jih imetnik kulturnega in zgodovinskega spomenika vložil v njegovo vzdrževanje v letu, za katero se dohodnina odmerja, na podlagi dokumentacije izvajalca del, s katerim je strokovna organizacija za varstvo kulturne dediščine, v sporazumu, sklenjenem z imetnikov spomenika, soglašala;
7. znesek sredstev, vloženih v nakup zdravil, zdravstvenih in ortopedskih pripomočkov ter v zdravljenje in rehabilitacijo v zdravstvenih zavodih in zdraviliščih za zavezanca in vzdrževane družinske člane, kadar so bili nepoten na takšno zdravljenje;
8. znesek sredstev, s katerimi udeleženci izobraževanja ob delu plačujejo storitve šolskim zavodom za pridobitev katerekoli stopnje izobrazbe, za izpopolnjevanje izobrazbe ter za pridobivanje novih znanj;
9. znesek sredstev, namenjen za znanstvenoraziskovalno in razvojno dejavnost (nakup raziskovalne opreme, izobraževanje ka-

drov, vlaganje v projekte s področja znanstvenoraziskovalne in razvojne dejavnosti ipd.).

10. znesek sredstev za nakup knjig in učnih pripomočkov s področja umetnosti, znanosti, kulture, izobraževanja in vzgoje ter športa, nepremičnin posebne kulturne, znanstvene ali zgodovinske vrednosti in umetniških del. Če davčni organ dvomi, da gre za takšne predmete, daje o tem mnenje pristojni republiški upravni organ;
11. plačane članarine političnim strankam in sindikatom;
12. plačane prostovoljne denarne prispevke in vrednost daril v naravi za humanitarne, kulturne, znanstvene, športne, ekološke in religiozne namene, kadar so izplačani osebam, ki so v skladu s posebnimi predpisi organizirane za opravljanje takšnih dejavnosti ter navedeni prispevki oziroma darila, izplačana invalidskim organizacijam;
13. plačane zneske samoprispevka;
14. letni poprečni osebni dohodek zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu, za katero se dohodnina odmerja, invalidom s 100 % telesno okvaro, če jim je bila priznana pravica do tuje nege in pomoči, na podlagi odločbe skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
15. 8 % poprečnega osebnega dohodka zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu, za katero se dohodnina odmerja, zavezancem po dopolnjenem 65. letu starosti.

Posebne olajšave pa so še za vzdrževanje družinskih članov (otrok, posvojencev, vnukov, zakoncev, staršev, posvojiteljev), če nimajo lastnih sredstev za preživljanje ali so ta sredstva manjša od višine olajšave za vzdrževanje družinskega člana, predpisane z zakonom.

Davek od osebnih prejemkov

Osebni prejemki so:

- OD, nadomestila OD in drugi prejemki iz delovnega razmerja, razen nadomestil materialnih stroškov (npr. kilometrina, dnevnice);
- OD, dosežen z delom v tujini na podlagi delovnega razmerja, sklenjenega v državi v višini OD za enaka dela v državi;
- pokojnina, povečana s koeficientom povprečne stopnje davka od osebnih prejemkov in povprečno stopnjo prispevkov za socialno varnost, ki se plačujejo od OD iz delovnega razmerja;
- vsak posamezni bruto prejemek za priložnostno opravljeno storitev (honorarji);

O olajšavah in davčnih stopnjah smo bili že seznanjeni, ko smo prijavljali družinske člane, ki jih vzdržujemo.

Oprostitev

Davka od osebnih prejemkov se ne plačuje od:

1. prejemkov iz naslova odlikovanja in družbenih priznanj;
2. dodatkov in priznavalnin, izplačanih udeležencem narodnoosvobodilne vojne;
3. prejemkov po predpisih o pravicah imetnikov "Partizanske spomenice 1941";
4. prejemkov po predpisih o pravicah vojnih in mirnodobskih vojaških invalidov ter civilnih invalidov vojne;
5. prejemki za delo med rehabilitacijo;
6. prejemkov po predpisih o pravicah borcev španske narodnoosvobodilne in revolucionarne vojne 1936 do 1939, borcev za severno mejo v letih 1918 in 1919 in slovenskih vojnih dobrovoljcev iz vojn 1912 in 1918;
7. prejemkov za občasno ali začasno nego oziroma pomoč invalidom, ki jih fizičnim osebam izplačajo invalidske organizacije;
8. jubilejnih nagrad, odpravnin in denarnih nadomestil, izplačanih, v enkratnem znesku po predpisih o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti;
9. prejemkov iz naslova socialno-varstvenih pomoči, kamor sodijo:
 - varstveni dodatek k pokojnini;

- denarna pomoč za brezposelnost;
- družbena pomoč otrokom;
- denarna pomoč kot edini in dopolnilni vir preživljanja ter začasne in enkratne socialne pomoči;
- 10. Prejemkov iz naslova rejnin ter oskrbe v tuji družini;
- 11. prejemkov iz naslova nadomestila za invalidnost;
- 12. dodatkov za pomoč in postrežbo;
- 13. prejemkov iz naslova plačila za začasno ali občasno opravljanje dela učencev in študentov, prejetih preko študentskih organizacij ljubljanske ali mariborske univerze, ki imajo na podlagi pogodbe o koncesiji z republiškim upravnim organom, pristojnim za finance, pooblastilo za izvajanje strokovnih nalog posredovanja dela;
- 14. štipendij;
- 15. nagrad, uvedenih na podlagi zakonov in odlokov družbenopolitičnih skupnosti ter aktov kultur-

nih in znanstvenih zavodov ter gospodarskih zbornic, ki se dajejo posameznikom kot posebno družbeno priznanje;

- 16. nagrad za življenjsko delo oziroma dosežke, ki se dajejo kot splošno družbeno priznanje vidnim znanstvenikom, književnikom, umetnikom in športnikom;
- 17. nagrad, ki jih dajejo znanstvenikom, umetnikom in športnikom Organizacija združenih narodov in njene organizacije, mednarodne organizacije in tuje nacionalne organizacije z mednarodnim ugledom kot mednarodno priznanje za znanstveno, književno in umetniško delo ter izjemne dosežke na področju telesne kulture.

Davek od osebnih prejemkov bo za vsak prejem posebej obračunal v plačah izplačevalec, medtem ko bo dohodnino plačal vsak posameznik enkrat letno.

□ ML

camo poslano.

Skromnost, delavnost in potrpežljivost - da, to so odlike, ki krasijo Julko.

Želimo, da ostane še naprej taka in čimbolj zdrava, da bo jesen življenja preživela v miru in sreči.

Julka, hvala za vloženi trud, prijazen, človeški odnos do sodelavcev in srečno!

Bolje suverenost v roki, kot tank na cesti

(Slov. ljudska)

- Čuvajte mi Jugoslavijo, je naročil kralj Aleksander in umrl.
- Čuvajte mi Jugoslavijo naroča Slobodan in ...
- JNA je ponovno preprečila genocid nad Srbi - od Srba.

- KOSa še KOSi, zlasti na Hrvaškem (in še kje).
- SPS - suzavac, pendrek, sukob.
- Takovska 10 bo odslej Tankovska 10 (številka ni preverjena!)
- Slobodan ponovno - ne čuje dobro! Pa ja, preglasili so ga tanki!
- Miting resnice v Novem Sadu... Joj ne, še enkrat znova?
- POJASNILO
- Grosist ni privrženec Vitomila Grosa.

- V proračunu RS je denar namenjen tudi za konjerejo.
- Če ne bomo na konju, bomo imeli vsaj konje.
- Na mitinge se hodi zaradi inženirjev.
- Zborovalci so potem MIT ING.
- Hoteli smo Slovenijo brez vojske, zdaj pa imamo kar dve.
- Še eno rabimo. Dobre stvari so vselej tri!

- Samo Sloba Srba Spre. (CCCC)
- Tanki na ulicah Beograda niso razkazovali moči - imeli smo generalko za parado v čast proglastitve (naj) nove Jugoslavije.
- Proga 68 - Bjež domu Jovane, čaka te Radojka (realno pesimistična).
- Bolje suverenost v roki, kot tank na cesti.
- 1941 - Bolje rat, nego pakt.
- 1991 - Nekaj podobnega.

Podgradiški

ODŠLI V POKOJ

FANI PIVEC

Kot mlado dekle se je Fani pred 33 leti zaposlila v Tosami. Obklekla je belo delovno haljo, nataknila belo, poškrbljeno naglavno ruto in začela z delom v sanitetni konfekciji, kjer ga je po tolikih letih tudi sklenila, v istem oddelku.

Da, marsikaj se je spremenilo v tem obdobju; v spominu ostajajo le lepi trenutki in doživljaji.

Rada je hodila v Tosamo; zelo pohvalno se je izrazila o sodelavcih pa mojstrih in nikdar ne bo pozabila njihove vsestranske naklonjenosti in razumevanja.

Pa vendar odhaja v pokoj vesela. Vesela, da sta si z možem toliko ustvarila, da bosta, oba sedaj že upokojena, uživala sadove rok, odrekanja in vztrajnosti.

Fani, prisrčna hvala za ves trud in delo, ki si ga z dolgoletnim ustvarjanjem pustila v naši Tosami.

Naj ti mineva jesen življenja v zdravju - sreči - in zadovoljstvu.

JULKA GABERŠEK

je štirinajst let skrbela za čistočo in red v sanitetni konfekciji. Pridno in odgovorno je delala, tako da so bili zadovoljni vsi - ona, ki pravi, da se je zelo dobro počutila v krogu sodelavcev - in oni, ker so imeli snažne delovne prostore.

Delovne dobe sicer nima dovolj, a ima pogoje, da bo prevzela pokojnino po možu

V življenju jo je kalilo trdo delo; njen vedno nasmejani obraz pa nam je govoril, kot, da bi ji bilo le z roži-

Prijatelj – postoj z menoj

Dan za dnem z neusmiljeno hitrico beži čas mimo nas. Z njim hitimo tudi mi-ljudje. Toda, ko tako hitimo, vsak dan hitreje hiti z nami tudi vse več tistega dobrega, človeškega, ki mu pravimo medsebojni odnosi. Vse bolj nas vleče sila slabega nasilja in mržnje med ljudmi in narodi. Krvavo nasilje, kruti morilski in trpeči prizori na televiziji. Vse to nam dan za dnem vznemirja notranjost. Kar je pa še huje, nemir med nami za naš vsakdanji kruh, delovno mesto, odnos in strah med delom in tehnološkim viškom postaja del nas. Delavec z nizkim osebnim dohodkom je postal nemiren, velika skrb za preživetje sta ga pričela stiskati, kakor obroč negotovosti in to se čuti tudi danes v naši tovarni.

Če skočim malo nazaj s časom, vsi v Tosami dobro vemo, kako trdo smo delali, pa naj je bila sobota, nedelja ali noč. Vedno je znal delavec prisluhniti potrebam v tovarni, da se moramo razvijati in tako je v tem upanju trdo delal in dajal svoje moči za svojo Tosamo. Včasih, ko je delo izčrpalo

človeka, smo radi malo ponergali in smo rekli za kakšen dinar. Velikokrat je bil odgovor: »Moramo se razvijati, saj smo Tosamovci!« Danes, ko je delo in naš delovni človek izničen, ko ga tare skrb, ali bo dobil plačo, ko se bori z delom iz enega na drugo mesto, postaja človek najsi bo mlad ali star, trd in ranljiv do vsega. Pozabljamo, ali ne znamo več pogledati drug drugemu v oči, se ne pozdravljamo in postajamo medsebojno odtujeni. Zato danes pogrešamo kakšno toplo besedo, ki bi nam dala moč in upanje v nas vseh v Tosami, da nismo sami v tem težkem času. Želeli bi še kdaj slišati besedo, da smo Tosamovci in da bi lahko mirno rekli: »Za delo in trud, ki si ga dal, nisi odvržen in v negotovosti.« Tako bi želela s temi vrsticami posebej poudariti – dajmo človeku veljavo, ne ponižajmo ga tako globoko, da bo pozabil, da je človek s srcem in dušo, da se ne bo bal izreči kakšno svojo misel. Čuvajmo in negujmo spoštovanje do vseh, ki živimo v eni tovarni, ne pustimo ga poteptati in izničiti.

Na koncu tega članka, bi dodala staro misel: »Prijatelj, ko trpim, joči z menoj – ko boš trpel ti, bom jokal s teboj jaz. In lažja bo bolečina.«

Jana Vidergar

»SOS« kliče kolesarnica

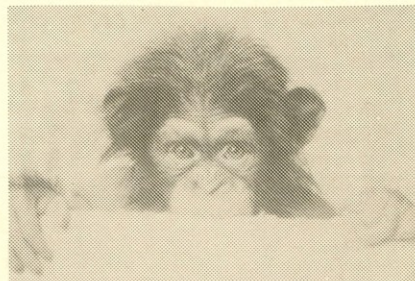
Naša dobra, stara kolesarnica, bi lahko rekli vsi tisti, ki vsak dan pripeljejo svoje dvokolesne kornjčke, da so na varnem. Toda naša kolesarnica je pravo nasprotje poleg lepo urejenega parkirišča za avtomobile, zato povsem upravičeno kliče na pomoč. Hudo je na očeh vsakomur, ki pride v tovarno in potrebno je poudariti, da že dolgo časa ni vzgledna. Z ob časa jo je krepko načel, polotil se je barve, vijakov (kar jih še sploh je), polomljene konstrukcije za kolo, tako, da resno prosi popravila in obnove.

Mislím, da se bodo našla sredstva tudi za to, saj nas je na našem kolesarskem parkirišču vedno več.

Jana Vidergar

S takim lepim šopkom so fantje iz mikalnice počastili svoje sodelavke za 8. marec. Hvala bogu, kavalirji še niso izumrli.

KAJ PREMIŠLJUJE MALA JUDY?

Nagrade

Tosamovci še vedno poznajo »hec«. Na naše nagradno vprašanje: »Kaj razmišlja mala Judy smo prejeli nekaj res duhovitih odgovorov. Žirija v sestavi Vladka Berlec, Majda Štampikar in Jože Podpeskar, so izbrali tri najboljše:

1. nagrada:

»Ne dovolim, da me zmerjajo s človekom!«

Milan Drčar

2. nagrada:

»Saj sem sita, ampak zakaj ne bi pojedla še ene banane, če mi zakon to dovoljuje!«

Tatjana Korošec

3. nagrada

»Bog ve, v koliko delih bo letni regres?«

Feliks Vodlan

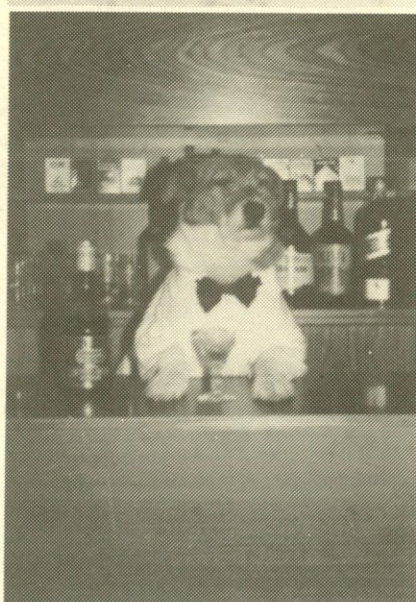
Čestitamo!

IZVEN KONKURENCE

„Le kaj vidi na njej?“

Nenavaden hobi Damjane Gostič

ZAHVALI

Ob boleči izgubi moje drage hčerke VERI KOTAR, se vsem sodelavkam in sodelavcem, ter OOS Tosama iskreno zahvaljujem za denarno pomoč in izreke sožalja.

Hvala vsem za tolažilne besede in vsem, ki ste jo spremili na njeno mnogo prerano zadnjo pot.

Tinca Cerar

Sindikalni organizaciji »TOSAMA« se iskreno zahvaljujem za poklonjeno knjižno darilo, ob priliki Občnega zbora sindikata.

Hvala!

Zalokar Ani

**KLJUB VSEMU 1. MAJ
ŠE OSTAJA PRAZNIK
ZATO
DRAGE SODELAVKE
IN SODELAVCI:
ISKRENE ČESTITKE
OB PRAZNIKU DELA**

Uredniški odbor Tosame:
Vladka Berlec, Majda Štempihar,
Jože Podpeskar, dipl. ing.,
Nada Korošec, Danica Avbelj,
Marjana Lubinič, dipl. iur.,
glavni urednik.

Glasilo podjetja TOSAMA
Vir, Šaranovičeva 35.

Izhaja enkrat mesečno v 1500 izvodih.
Tisk: »VIDEM«, OE Papirkonfekcija Krško.